

Rerum Naturalium Fragmenta No. 32

<i>Szemere László: Madárvédelmünk jelenlegi állapota</i>	3
<i>Szemere László: A tapsifüles</i>	9

Budapest
1912

.

Rerum Naturalium Fragmenta

Szemere László szerkesztése:

Budapest II., Pasaréti-út 79

Madárvédelmünk jelenlegi állapota.

Írta: Szemere László.

Olvasva Bohrandl Lajos úrnak lapunk utóbbi számában: „Veszedelemben madárvédelmünk!” című közleményét, legelőbb is úgy vélekedtem, hogy az ott említett cég árjegyzékének közlése taktikai hiba lehet.

Eszembe jutott az az agyoncsévelt vicc, mely a halászatot tilalmazó tábla és egy turista körül forog. „Nem is tudtam, hogy itt halászni is lehet!” Szólt a viccbéli és halászni kezdett.

De mégis igaza van Bohrandt úrnak. Állítsuk pellengérre az üzérkedőket! Fel kell piszkálni, zaklatni mindazokat, a kiknek madárvédelmi törvényünket végrehajtani módjukban áll! Jelen soraimnak is az a célja.

Legelőbb is felemlíthetem, hogy nemcsak a „német sógor” ad pénzt kihágással szerzett madarakért. A múlt éven a szegedi Tanszergyár Rt. „Haering utóda” című cég egy felszólítása és egy árlapja jutott a kezembe. Ezeket egy helybeli kereskedő kapta. (De nem olyan intencióval kérettek ezek, mint a Bohrandt úr által közölt körlevél.)

Én a kézbevétel után azonnal – 1910. febr. 25-én – elküldtem azokat az Ornitológiai Központba, egy elkeseredett levél kíséretében. Így az árlap tételeit közölni nem tudom, csak a mennyire visszaemlékezni képes vagyok. Tudom, hogy egy csomó hasznos madár is szerepel ott, az árak pedig alacsonyabbak a bécsi áraknál. A fekete harkály például 90 fillérre van takálva. A lángbagoly és a kakukk a szegedi cégnek is nagy

mennyiségben kell! És a szegedi cég még nem annyira tudományos mázú, hogy neki „fészekfióka” is kellene!

Egyben azonban egyeznek, t. i. mindkettő rosszhiszemű. Mert az ellenkezőjét azzal kellene dokumentálniok, hogy az árlapon fel kellene hívni a madarászók figyelmét arra, hogy az árlapon felsorolt hasznos madarak csakis szabályszerű engedéllyel szállíthatók, illetve hogy ennek hiányában a küldeményt nem veszik át!

Ezen kívánság most még merésznek hangzik, de ha a többoldali sürgetésnek meg lesz az az eredménye, hogy a madárvédelmi törvény idevonatkozó részét kezdik majd végrehajtani, akkor oda lyukadunk ki!

Mielőtt az 1894. évi XH. tc. 95. §. o) pontjának egynémely végrehajtási módjáról beszélnék, talán nem lesz felesleges azt itt idézni s rámutatni arra, hogy az állatokkal és madarakkal üzérkedő cégek azt miképpen szegik meg.

Az említett tc. 57-58. §-ai alapján kiadott 24. 655-VIII/ 1- 1901. számú földművelésügyi miniszteri körrendelet 1. §-a felsorolja : I. A védelemben részesítendő emlősöket, II. A védelemben részesítendő madarakat. (Ezután a hasznos állatok és madarak terjedelmes betűsoros jegyzéke jön.) A 2. §.: „Aki az 1. §-ban felsorolt emlős állatokat és madarakat pusztítja, a madarak fészkeit és tojásait, fiait elszedi vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, az 1894. évi XII. tc. 95. §. o) pontjába ütköző kihágást követ el és 100 (száz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.”

Hol kezdődik tehát a cégek büntethetősége?

Véleményem szerint már maga a „körlevél” vagy árlap a bűnpártolás ismérveit tartalmazza, éppen a fentebb említett rossz-hiszeműségnél fogva. Ez ellen csak az említett figyelmeztetések alkalmazásával védhetnék magukat a cégek. Ezt kötelességük lenne megtenni, épp úgy, mint a hogy a mérget árusító drogista is figyelmezteti vevőit, hogy mérget csakis hatósági engedély mellett szolgáltat ki.

Azzal, hogy tudományos célra vesznek és adnak el hasznos madarakat, nem védekezhetnek, mert az említett körrendelet 3. §-a nemcsak a tudományos célra való szerzést kívánja meg a hasznos madár elejtése előfeltételeként, de emellett hatósági engedély megszerzésére is szorít, kivétel nélkül mindenkit.

Ha tehát a törvény ezen §-át végrehajtanák, akkor minden efféle „Tanszergyárban” vagy magános tömészeknél a vett és el-árusítandó hasznos állat vagy madár mellett rögtön mellette lenne az eredeti szállítási engedély, vagy az 5- 6. § által említett hatósági engedély egy másolata. Jelenleg az ilyen üzleteket tulajdonképpen csak az elévülés köde védi. (Hat hónapon túl már nem indítható eljárás a tettes ellen.) Az elévülés idején belül tehát a 2. § alapján volnának a cégek büntetendők, ha a bűnpártolást elejtjük is. A 18-as számú sörét küldése formailag nem támogatja a bűnpártolást, mivel azzal káros madarak – meggyvágó, pirók stb. is lőhetők.

Az alkalmas törvény tehát megvan, csak a végrehajtás történik lanyhán vagy sehogy sem.

Ez megint a dolog természetéből érthető. Hogy e kihágás elkövetői ellenőrizhetők legyenek, ahhoz szükséges, hogy az elbírálásra illetékes rendőri büntetőbíró némileg ornitológus is

legyen, úgyszintén az a postaalkalmazott is, a ki a gyanús tartalmú csomagokat ellenőrizni van hivatva. De ha van, a ki a kihágásokra a figyelmüket felhívja, akkor a madárvédelmi törvény végrehajtása nem ütközik különösebb nehézségekbe.

Madárbarát minden vidéken van, hol több, hol kevesebb, az Ornitológiai Központ megfigyelője, vagy esetleg valamelyik állatvédő egyesület tagja személyében.

Az ilyenek tartsák figyelemmel vidékük madarainak az ellenségeit, figyeljék meg, mikor azok madarásznak vagy a postára csomagot visznek stb. Hívják fel a postaalkalmazottak figyelmét a gyanús csomagok tartalmára s feljelentésüket az elsőfokú rendőri hatóságnál tegyék meg. (A kihágások preventatív megakadályozása már a nevelés dolga!)

Az Ornitológiai Központ megfigyelői, esetleg az állatvédő egyesületek tagjai ilyen ellenőrző szereppel formálisan is megbízandók lennének. De e nélkül is hivatottak a lakhelyük környékén élő hasznos madarak védelmére. A gyanús küldemények tartalma szépen ellenőrizhető a megérkezési helyen is, pl. nyáron a küldeményt a szaga is elárulhatja, de egyébként az ilyenfélével kereskedő cégek, tanszergyarak vagy laboratóriumokhoz érkező küldeményekből ellenőrző felbontásokat kellene eszközölni, a mi annál is könnyebb, mert ezen intézetek nagyobb városokban tömörülnek. Budapesten esetleg az Ornitológiai Központ felügyeletével hajtathának végre az ellenőrző felbontások.

Így a kihágással szerzett madarak elejtői is könnyen megállapíthatók s a bíraskodásra illetékes hatóságok megkeresésével büntethetők is lennének.

Hasonlólag ellenőrzendők lennének a cégek raktárai is. A friss, nyilvánvalóan hat hónapon belül származó és igazolvány nélkül ott talált hasznos madarak a bíráskodásra illetékes hatóságnál jelentendők. Mert láttuk, hogy hasznos madarakat nemcsak pusztítani, elejteni, de forgalomba hozni is tilos engedély nélkül.

Az ilyen razziáknak nem késne a jó hatása.

Mert az 1891. évi XII. tc. 95. §. 100 korona büntetése csak látszólag csekély. Ugyanis kihágás minden igazolvány nélküli vétellel külön-külön el lett követve, nem volna összbüntetés alkalmazandó! Ezenkívül az elsőfokú hatóság a deliktumok elkobzását is elrendelheti. Másik hatása lenne a törvény illetően való végrehajtásának az is, hogy a komoly szakemberek is kezdenének élni az előírt igazolványokkal.

És csak itt jutottunk egy olyan pontra, ahol a törvénynek némi kis gyengéje észlelhető. Mert a 3. §. alapján hasznos madár elejtése: „csakis hatósági engedéllyel eszközölhető” mondja a törvény. A szállítás ügyszintén. És mindez csak 14 napig érvényes.

Tehát a szakember elé alkalmilag elé kerülő egyes madárfaj elejtése törvényes alapon csaknem lehetetlen, vagy egyebet sem kellene tennie, mint minden 14-14 napon belül tömérdek sok madárfaj elejtésére folytonosan engedélyt kérni. Mert a törvény a szakembert csak annyiban favorizálja, hogy az ő megbízása vagy megrendelése alapján más is kaphat hasznos állat vagy madár elejtésére, szállítására engedélyt, de hogy ő maga az engedély kérése alól mentes lenne, arról nincs szó s ez a törvény szelleméből nem is gondolható.

Azonban a szakember is megmenekszik a büntetés alól akkor, ha efféle adatait csak hat hónap múlva publikálja. Eltekintve természetesen attól, hogy ilyen konkrét esetben a kihágási büntető bíró úgyis vagy felmentené, vagy minimális büntetéssel sújtaná.

Mindezeket csak úgy mellesleg említem fel a tárgyilagos igazság kedvéért. Végeredményben ez lehet kellemetlen az ornitológusokra, de magukra a madarakra, a melyeknek a védelme éppen céloztatik az idézett törvény által – végrehajtás esetén csak előnyös lehet.

Jelen soraimmal tehát főleg arra akartam rámutatni, hogy igenis van mód a cégek üzelveinek a megakadályozására, a kivitel eszközölése pedig erkölcsi kötelessége egyrészt az Ornitológiai Központnak, de az állatvédő egyesületnek is!

(Zoológiai Lapok, vol.13, 1911, p.272-273)

A tapsifüles.

Írta: szemerei Szemere László

A filo- és anti-kopóisták harcába való beleszólás szándéka nélkül közlöm az alábbiakat.

Szentmártonban a nyulaknak F. bá' a legnagyobb mestere. Mondjuk, egyéb vaddal is, de a nyulakkal, no meg a rókákkal igaz-valózt tisztában van. Mintha egy térképbe volnának bejegyezve, úgy tudja könyv nélkül, hogy „ez a nyúl itt búvik meg, felriasztva erre tart, stb., a másik örökké az irtás széliben fekszik meg, de azt nehéz lesz meglőni, mert nem tartja az utat, aztán meg vén, eszes dög. Már többen hozzálóttek, hát igen kitanult”. De hogy a nyúl logikájával az utolsó részletekig mennyire tisztában van, arra felemlíték egy esetet.

Téli vadásznapon történt. Másodmagával volt, a „Jánoska” a kutyákat vitte utána egy pórázon. Lelnek egy friss nyomot, melyről megállapítják, hogy az elfekvéshez készülődött már itten a gazdája. Követik.

Bevezet egy borsfenyővel benőtt hegyoldalba.

Ott már nem követi F. bá', csak egy kicsit, úgyis sejti, hogy hol bújt meg. Az eljárása arra van bázírozva, hogy a nyúl már fülel, csak hogy még nem hagyta el a vackát. Ebből kifolyólag felriasztás után nem fog arrafelé futni, a merről most zajt hall.

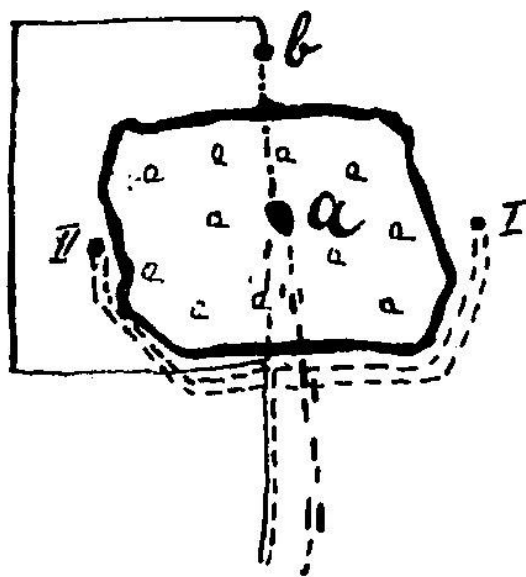
Meghagyja Jánoskának, hogy e helyről kerülje meg a borsikást, s annak a jobb oldalában csettintsen néhányat a nyelvével, azután visszajőve, a baloldalba is menjen ki, s ott is csettintsen

vagy kettőt. Aztán innen indulva, keltse fel a nyulat, de a kutyákat ne csapja el!

Azalatt ő egy nagyot kerülve, kimegy a borsikás tetején kívül a tisztásra, s ott fogja várni a nyulat. Míg Jánoska kétfelől körüljárta a borsikást, addig F. bá' kényelmesen kiért a helyére s felülről jól látta, hogy a „pecér” merre tart a nyomon a kutyákkal. Eszerint mozdult ő is a megfelelő helyre. Ezt nyugodtan tehetette, mert attól, hogy a nyúl az ő zörejét is meghallja, nem kellett tartania, annak a figyelmét a Jánoska és a pórázon vezetett két kutya jól lekötötte.

Egyszer csak megszólal a Jánoska: „Hóha-hó!”

„Ahá, felszöktette mán” - gondolja F. bá'. És csendesen kiveszi a szivart a szájából, hogy az ne akadályozza őt a nemsokára bekövetkezendő lövésben. És a nyúl jön egyenesen neki. Meg is lőtte! A F. bá' meg a nyúl logikáját az itten vetített rajzocska még érthetőbbé teszi.

Ha matematikus volnék, bebizonyítanám, hogy az ábrán a-b közti egyenes valamiféle „eredő” vonal. És csak ennyivel tudnék többet azon gyászos nyúlnál, mely azt be is tartotta, nem mervén sem jobbra, sem balra menni, mivel ott egy-egy embert vélt állani. Hátral meg talán többek jelenlétét is feltételezte.

Habozás nélkül ment tehát a veszélybe F. bá' biztos puskája elé, a ki is a sikerült cselet egészen természetesnek tartva, ment tovább, más nyomot keresni, hogy immár a kutyák is dolgozzanak. Mert azok szegények már úgy mennének, hogy Jánoska alig bírja tartani őket.

A már meglőtt nyúl a kopók étvágyát hatalmasan felcsigázta, itt ugyanis (Csík m.) vadászat előtt különös gonddal nem adnak a kutyáknak enni. Így jobban hajt. F. bá' kopói nevezetesei arról, hogy gyakran az épkézláb nyulat is elfogják, s így gazdájuk néha lövés nélkül jut hozzájuk.

Ha nem is az egész nyúlhoz, de legalább a feléhez. Mert a két éhes dögnek ilyenkor módjában lévén tökéletesen jóllakni, azt meg is teszik, s ha még olyan közel van is F. bá', s hamar oda is ért, hogy elvegye tőlük a nyulat, akkor is legalább valamelyik lába kiszakadt a nyúlnak, a mint kétfelé húzták. Persze, ha az a hely, a hol lefogták, messzibb esik, akkor F. bá' semmit se kap belőle, a két kutya a legnagyobb nyulat is megeszi egy fogásra.

Egyébként az a rendes, hogy mégis lövéshez jut, mert ismervén a kopózás minden csínját-bínját, úgy áll el, hogy a nyúllal találkozik.

Egyszer együtt voltam kint vele, s hogy a kutyák felvették a nyulat, se szó, se beszéd, otthagytá mesterünk az állását. Hát

egy negyedóra múlva hallom a duplázását s nemsokára megjelenik a nyúllal. „Ha a felszöktetett nyulat innen befelé hajtják a kutyák, akkor erre az állásra csak nagy-sokára jön ki, hát lementem az alsó útra, mert elébb azt járja meg. Ihol van e, meg is lőttem” – magyarázgatta.

Ugyancsak tisztában van a nyulakkal K. úr is, ő e téren szerzett tapasztalataiból sokat elbeszéltek nekem: „út-rövidíteni”. Mert sokszor jártunk ki együtt s a hosszú útnak is hamar elhozza a végét a társalgás.

Gyergyóból jött ide, úgy látszik, ott éppen olyan mesterek vannak, mint itt Csíkban, mert K. úr nem marad mögötte a helybeli vadászoknak.

Azon esetre, ha nyomozáskor tőle messze kél fel a nyúl, van egy többször bevált módszere a „megsízítésére”, jó magasan elébe céloz, nem olyan szándékkal, hogy meglője, mivel néha 150-200 lépésre is kísérletezik így, hanem csak azért, hogy a nyúl előtt fütyülő sörétek, esetleg havat vagy port is verve, visszafordulásra késztessek a megrémült delikvenst.

II.

Egyszer már én is lőttem így egyet, de azzal a lényeges különbséggel, hogy biz én az első lövésre alaposan elhibáztam a rendes lőtávolságban levő, tőlem elfelé futó nyulat. A sörétek egy porhanyó vakondtúrást a nyúl előtt vagy öt lépéssel felkavartak, ettől meghókölt s jött egyenesen felém, s tőlem alig 15 lépésre nagy tanácstalanul megállott, lövésemre pedig felfordult. De én nem vontam le a konzekvenciát azon esetből s hasonló helyzetet kísérletileg sohasem állítottam elő.

Az alant leírt eset – úgy a hogy K. úr elbeszélte – nem tudom, hogy a nyúl gyenge látására vagy butaságára enged-e következtetni.

Gyergyóban történt vele, hogy járkálása közben egy kertelésbe vezető nyúlnyomot lelt. (Kertelés itt is elég van. a tulajdonosok némelyike rétjét, erdei legelőjét stb. hanyagul bekeríti.)

Az a bizonyos kertelés kerítése már igen megviselt volt, a felső deszkákat mind elhordták róla s csak lent maradt még egy keskeny deszka a földtől úgy egy fél métertől lefelé, de nem ért a földre, az alatta volt néhai deszka pedig elkorhadt, szóval hiányzott.

Ahogy nézegeti K. úr a nyomot, hát felriad a nyúl s megyen egyenesen neki az egy szál deszkának. Kényelmesen átugorhatott volna, vagy átbújhatott volna alatta, de nem!

Ahogy a deszkához ért, először is megállt gondolkozni, miután pedig megindult a kerítés mentén. Hébe-hóba ugyan ki akart lépni, de az az ominózus deszka éppen az orra magasságában volt, hát csak bandukolt tovább, míglen K. úrig nem ért. Csak önként értetődik ezután, hogy őt meg egy kerítésoszlopnak tartotta, ha ugyan egyáltalán észrevette. Nagy szórakozottsága vesztét okozta.

A K. úr kutyái más alaptermészetűek, illetőleg másként idomítja őket, mint a helybeli vadászok. Ő hivatalnokember, gyakran hajnalban megindul s már nyolckor az irodában van.

Kutyáit rövid hajtásra szoktatta. Így a rendelkezésre álló időhöz képest csinál egy-két hajtást, azután pedig előkürtöli a kutyákat, amikor az ideje ki van mérve.

Jelenleg is van egy szépreményű növendék kutyája: a Henczi. Érdeemes megállni e névnél egy kicsit! Megkérdeztem tőle, hogy kedvenc állatjának, hogy adhatott ilyen nevet?

„A súlyt, a kopó kuvasz, annak mindegy. Egészen más a vizsla, annak ad az ember más, tisztességes nevet!”

És elbeszélte azt is, hogy mennyire szereti az osztrák a szalonját. Hogy jön ez ide, véli a türelmes olvasó? Kis türelmet kérek s az összefüggést szépen meg fogják érteni!

De beszéltessek K. urat.

Képviselőválasztáskor hozzám szállásoltak egy kadétot. Egy kukkot se tudott magyarul. Szerencsére én valamit konyítok a német nyelvhez, s úgy elmotyogtam vele, s egy uzsonnára be is jött. Ahogy a szalonját meglátta, egészen boldog volt, egyéb nem is kellett neki, csak az „Ungárise spekl” késsel és villával kínlódott vele, a bőrét meg nem ette meg, hanem odadobta a kutyának, miközben megkérdezte, hogy az milyen névre hallgat? Szóltam a kutyámnak, hogy: Hénczi takomher! Azután villant csak az eszembe, hogy talán sérelem esik vele a nemzetiségén.

De nem sokat csinált belőle, csak szelíden kifakadt: „Um gottsz vill, zo ein náme für hund!” (Az isten szerelméért, ilyen nevet kutyának!) Egyébként pedig zavartalanul ette az ungárise spekttet tovább. Pedig még azután fejtegettem is előtte, hogy: der

andere, der ízé, der valóságos Henczi vár no, hogy is mondják csak, igen, vár nok grószere hund! De erre is csak tagadólag rázta a fejét, s csak ette a szalonnám tovább.

Ebből látható, hogy a német annyira szereti a szalonnát, hogy érte még a lelke üdvösségét is odaadná!

Eddig a történeti tény. (A fonetikus írásmódot a t. olvasók kedvéért használom e munkában. Nem nyelvtan ez.)

Nézzünk azonban meg egy nyúlhajást (1911. január 29-én) a Henczi meg a Taró zenei kísérete mellett.

A Taró szuka kutya, még alig kétéves, de pompás szaglása van, a nyulat hamar felveszi s aztán vékony hangon csahol, utána megindul aztán Henczi is, mély böffenő hangon fújván a keserves nótát. (Keserves t. i. a nyúlnak.)

Kiértünk a Hegyes nyíre nyakára. Szép fenyvesekkel körülvett „nyereg” ez. Az erdei utak csomópontja itt van, 6-8 felől is ide torkolván azok. A nyúl a környező erdőkben felferve, okvetlenül megfordul itt.

A tájékon mély csend honolt, csak a szél zenélt néha, mikor a porkát a havon maga előtt kergette. K. úr egy friss nyomon elcsapta a kutyákat s azok, mint felszabadult Titánok, mohón elrohantak.

Várunk, várunk szép csendesen, míg csak a Taró elsikoltja magát: „Ajájúj-nyif-nyef!” "Felszöktette,, véli K. úr. A kopó hajt aztán vígan: "nyif-nyef-nyaf-nyaf-nyaf, nyif-nyif-nyif-nyef-nyef-nyef ! " Henczi biztatja: "Csak-csak-csak, csak csapd, csak

Majd mikor a kozmúsi mély sötét völgyben hajtottak, hangjuk csak úgy megszűrve ér hozzánk, inkább csak a Henczi mély hangját verik vissza a hegyoldalak. A nyúl ki is jött a Hegyes nyíre nyakára, de lövést mulasztottam rá. Mivel a kutyák ekkor éppen a „pokolban” hajtottak, azért előkürtölte őket K. úr: „Tü-tü-tü-tüa ült, tüjáütt-tüüüüttüttütüt-tüjáütt”.

És a környező ormok sejtelmesen visszhangzottak, már nem is szólt a kürt, de még fel-felhangzott innen-onnan egy-egy tüai-itt-iaa üt. Majd az utolsó is elhalt egy szimfonikus zsongásban.

Igen idillikus ez a zene a havasok csendjében, nagyon szeretem hallgatni, főleg kissé messzebről.

Henczi és Taró előkerültek végre s K. úr némi biztatás után a helyes nyomon újra elcsapta őket s elkezdődött a második felvonás.

(Zoológiai lapok: 13. (1911) 12., p. 134-136, p. 146-148.)

Megjelent füzetek

22. (1904)

Monostori Károly - Jaskó Géza: Állattenyésztéstani intézet
Nemzetközi czéllövő-verseny Pusztá-Szent-Lőrinczen
Jaskó Géza: Irodalom: Állat-védelem valláserkölcsei és gazdasági szempontból
Utcanyitási terv
Gyász: Jaskó Károly
A villamos mű - A színház tűzbiztonsága
A Tapolca medrének tisztogatása - Egyházkerületi közgyűlés
Az alagsövezés - Értekezés
Török Jánosné
Török János
Városi közgyűlés

23. (1910)

Szemere László: Pár szó ragadozó madarainkról
Szemere László: Megfigyelések a kékvércséről
Máday Izidor: Az Országos Állatvédő Egyesület Jaskó Géza igazgatása alatt 1902-1904
Szakértői szemle - A villamos telep épülete
Hoitsy Pál beszámolója - Egyházi közgyűlés
Torony szentelés Acsádon - Egyházkerületi közgyűlés
Török János

25. (1910)

Szemere László: A fürj és a fogoly viszonylagos elterjedése Magyarországon
Szemere László: Ismeretlen Syrrhaptis paradoxus (Pall.) adatok

26. (1912)

Szemere László: A parlagi sas és kígyászölyv fészkenél
Szemere László: Stryx flammea L. késői költése

Szemere László: A fürj és fogoly viszonylagos elterjedése Magyarországon, II.

27. (1912)

Szemere László: A dögkeselyű és bajuszos sármány előfordulása Herkulesfürdő környékén

Szemere László: Cygnus olor lövetett

Szemere László: Pastor roseus Uzonban

Állategészségügyi kitűntetések

Szemere László: A lappantyúról (Caprimulgus europaeus L.)

28. (1912)

Jaskó Géza: A mosléksömör

29. (1912)

Szemere L.: Az „Őszi vonulási adatok”-hoz

Szemere L.: Az uráli bagolyról. Syrnium uralense Pall.

Szemere L.: Megerősítések

Szemere L.: Sitty, be a tarisznyába.

30. (1912)

Szemere L.: A tudományos nevek használata irodalmunkban

Szemere L.: Gatyás-ölyv és vadkacsa

Szemere L.: Egy szórakozott törpe sas (Aquila pennata Gni.)

31. (1912)

Szemere László: Vadmadarak becserkészhetősége

Szemere László: A fürj és fogoly viszonylagos elterjedése Magyarországon, III.

Szemere László: A rövidujjú pacsirta

32. (1912)

Szemere László: Madárvédelmünk jelenlegi állapota

Szemere László: A tapsifüles